

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Enachi Alexandru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2022 și a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe

Covaliov Ivan Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 11.03.2022-25.05.2022
2. *instanța de apel*: 16.08.2022-09.11.2022
3. *instanța de recurs*: 10.02.2023 - 30.05.2023

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 mai 2022, a fost recunoscut vinovat și condamnat Covaliov Ivan în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis demersul procurorului și s-a încasat de la Covaliov Ivan în beneficiului statului mijloace bănești cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202202D0114 din 26 ianuarie 2022, în cuantum de 320 (trei sute douăzeci) lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că inculpatul Covaliov Ivan, la 1 ianuarie 2022, aproximativ la ora 1 și 00 min., dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționând cu intenție, în timp ce se afla în apartamentul nr. Xxxxx amplasat pe str. xxxxx din mun. Chișinău, în cadrul unui conflict verbal, l-a agresat fizic pe Guja Mihail și i-a aplicat acestuia multiple lovituri, iar în rezultat, la 1 ianuarie 2020, aproximativ la ora 20 și 00 min., Guja Mihail a fost internat în Institutul de Medicină Urgentă amplasat pe str. Toma Ciorbă, nr. 1 din mun. Chișinău, cu diagnosticul: „TCCI. Contuzie cerebrală gravă cu focare de contuzie cerebrală difuze FTP bilateral”.

În continuare, conform concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 202002D0114 din 26 ianuarie 2022, lui Guja Mihail, i-au fost provocate vătămări corporale, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice cu un obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică drept vătămare corporală gravă.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Enachi Alexandru în numele inculpatului Covaliov Ivan, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Covaliov Ivan să fie achitat, din motiv că există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

În motivarea cererii de apel, partea apărării a invocat că:

- instanța de fond a calificat greșit acțiunile inculpatului Covaliov Ivan;
- victima a fost atacatorul, fapt confirmat de către martorul Cozovici Serghei și de inculpat;

- în urma atacului asupra integrității corporale a inculpatului, ultimul, activând instinctul de autoapărare, i-a cauzat victimei leziuni corporale, deci nu l-a omorât, astfel, legitima apărare este proporțională;

- apărarea nu e considerată legitimă dacă riposta agresorului a fost întreprinsă după consumarea atacului.

- fapta săvârșită în stare de legitimă apărare nu constituie infracțiune deoarece lipsește elementul de bază al infracțiunii și anume vinovăția, făptuitorul a fost constrâns de necesitatea înlăturării agresiunii, agresiune ce punea în pericol valorile sociale ocrotite, neexistând din partea lui o manifestare liberă a voinței;

- studiind raportul de expertiză, dar și declarațiile expertului, nu se poate afirma cu certitudine timpul cauzării leziunilor;

- partea vătămată, fiind în stare de ebrietate, ar fi putut cădea și până la incidentul avut cu Covaliov Ivan sau după. Mai declară că, expertul, în ședința de judecată, a declarat că „mecanismul este indicat în raport, cu un obiect contodont dur”. Deci, comunică că, expertul nu a stabilit cu exactitate cum s-a format fractura osului frontal. Deși, unii experți din Republica Moldova, pot stabili dacă leziunea corporală este cauzată de la o lovitură cu un obiect sau de la cădere și lovitură cu pământul. Afirmă că, expertul a mai declarat că: *„Ținând cont că este plagă contuză, nu se exclude căderea. Aceste leziuni au fost cauzate cu un obiect dur sau de atingerea de un obiect dur”*. Astfel, luând în calcul că, expertul nu a stabilit exact mecanismul de formare a leziunilor și că martorul Cozovici Serghei a declarat că, partea vătămată nu s-a lovit de nimic, nu este clar cum a apărut fractura osului frontal la partea vătămată. În final, declară că, acuizarea nu a demonstrat intenția inculpatului de a-i cauza leziuni corporale părții vătămate. Subsecvent, relatează că, declarațiile părții vătămate lasă loc de interpretare, astfel, există dubii asupra veridicității lor. Concomitent, invocă că, acuizarea de stat nu a adus probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului;

- analizând toate probele în coroborarea lor, instanța doar poate constata că părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale, însă toate mijloacele de probă nu indică nicidecum asupra faptului că au fost cauzate de condamnat.

3.2 Inculpatul Covaliov Ivan, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În susținerea argumentelor invocate, inculpatul indică faptul că, își recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate și se căiește sincer. Invocă că, pedeapsa stabilită este una prea aspră și că partea vătămată față de dînsul nu are careva

pretenții. Mai solicită aplicare în privința sa a prevederilor art. 385 Cod de procedură penală, în legătură cu condițiile de detenție. Subsidiar, ultimul solicită și aplicarea prevederilor art. 364¹ în privința sa.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2022, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. Instanța de apel a reținut că, prima instanță la pronunțarea sentinței, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a constatat că, Covaliov Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *„vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață”*.

Necătând la faptul că, inculpatul Covaliov Ivan vina nu a recunoscut-o, instanța de apel a conchis că prima instanță motivat și întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate. Astfel, examinând probatoriul administrat, instanța de apel, a considerat dovedită vinovăția inculpatului prin declarațiile părții vătămate Guja Mihail, martorului Cozovici Sergiu, raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 202202D0114 din 26 ianuarie 2022, declarațiile martorului Covaliov Larisa, expertului Gancioglo Ecaterina.

Instanța de apel a respins versiunea susținută de avocatul inculpatului Enachi Mihail, precum că fapta săvârșită de inculpatul Covaliov Ivan a fost în limitele legitimei apărări ca neîntemeiată, or urmează de menționat că această poziție de apărare a fost combătută prin probele enunțate, dar și prin absența oricăror alte mijloace de probă, ce ar argumenta eventual că partea vătămată Guja Mihail l-a lovit pe inculpat până la comiterea infracțiunii.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, reieșind din declarațiile inculpatului, părții vătămate, precum și a martorului nu se deduce un atac real asupra inculpatului Covaliov Ivan, în condițiile în care ultimul în cadrul unui conflict verbal, l-a agresat fizic pe Guja Mihail și i-a aplicat acestuia multiple lovituri, cauzându-i leziuni corporale grave, fapt ce se confirmă prin probatoriul administrat.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a notat că, aplicarea unor lovituri de către inculpat, fiind calificate drept grave și periculoase pentru viață nu se pot încadra în limitele legitimei apărări. Mai mult ca atât, inculpatul a avut posibilitatea de a se eschiva de la pretinsele acțiuni violente ale victimei, însă nefiind constatate probe privind existența acestora, precum și ar fi avut posibilitatea de a solicita imediat ajutor, într-un asemenea context.

Instanța de apel a apreciat critic și argumentul părții apărării referitor la faptul că, acuzarea nu a demonstrat intenția inculpatului de a-i cauza leziuni corporale părții vătămate, or potrivit materialelor cauzei, instanța de apel a stabilit că, inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, când a comis fapta, a prevăzut urmările ei prejudiciabile exprimate în vătămarile corporale grave,

având în vedere că a aplicat cu bună-știință lovituri victimei și într-o zonă vitală a corpului, a dorit în mod conștient survenirea acestora, în acest fel realizând latura subiectivă, sub forma intenției în privința cauzării vătămarilor corporale grave.

În contextul celor relevate, instanța de apel a apreciat critic solicitarea apărării prin care indică faptul că, declarațiile părții vătămate lasă loc de interpretare, astfel existând dubii asupra veridicității lor, fapt ce nu poate fi reținut în speță, or ultimul fiind preîntâmpinat de răspunderea penală pe care o poartă potrivit art. 108 Cod de procedură penală, a dat declarații consecvente pe tot parcursul procesului penal. Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că, partea vătămată Guja Mihail a indicat cert despre faptul că, anume inculpatul l-a invitat în locuința martorului Cozovici Sergiu, unde mai departe evenimentele s-au desfășurat prin aplicarea a 2 lovituri cu pumnul, din cauza cărora, victima a susținut că și-a pierdut cunoștința. Prin urmare, din informația recepționată de la partea vătămată, denotă comiterea faptei de către inculpat, care a acționat cu bună-știință în scopul vătămării corporale a lui Guja Mihail, or inculpatul a intervenit nu printr-un simplu act de agresiune, dar cu lovituri care au generat nemijlocit pierderea cunoștinței de către victimă.

Consecvent, cu referire la solicitarea inculpatului Covaliov Ivan privind aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală în privința sa, instanța de apel a conchis că un asemenea demers nu poate fi admis în situația în care conform art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. (2) Judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decât dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe.

Urmare a celor relatate, instanța de apel studiind materialele cauzei, a reținut că un asemenea demers nu a fost înaintat în instanța de fond, mai mult ca atât urmează a fi evidențiat faptul că potrivit conținutului procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 23.03.2022, denotă că inculpatul Covaliov Ivan a menționat că nu dorește examinarea cauzei în procedură simplificată.

În contextul aprecierii probelor administrate la materialele cauzei penale, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a respins solicitarea de apel formulată de avocatul Enachi Alexandru în interesele inculpatului Covaliov Ivan privind pronunțarea unei sentințe de achitare, or, în cursul judecării cauzei au fost administrate probe ce confirmă cu certitudine vina inculpatului în cele incriminate, iar cele invocate de apărător sub acest aspect sunt estimate de instanța de apel drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărindu-se scopul evitării răspunderii penale.

Contrar alegațiilor inculpatului Covaliov Ivan expuse în cererea de apel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei ultimului a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, prin prisma prevederilor art. 16 Cod

penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior a fost tras la răspundere penală (f.d. 42-47), inculpatul având antecedente penale, fiind condamnat anterior prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2014 în baza art. 151 alin. (2) lit. e) Cod penal, la o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 7 ani, executată integral la 23 iulie 2021, de faptul că nu se află la evidența psihiatrică, dar se află la evidența medicului narcolog cu diagnosticul „consumator de substanțe - marihuana”. De asemenea, în speță, instanța de fond a constatat în acțiunile inculpatului prezența recidivei periculoase, conform prevederilor art. 34 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, careva circumstanțe atenuante în sarcina inculpatului Covaliov Ivan nu au fost reținute, inclusiv în conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal, în calitate de circumstanțe agravante în privința inculpatului a fost stabilită - „săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză”.

Respectiv, instanța de apel a stabilit că, pedeapsa aplicată inculpatului Covaliov Ivan sub formă de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciat de tip semiînchis, este una echitabilă, fiind numită cu respectarea strictă a prevederilor legislației în vigoare și careva temei de a interveni în sentință, inclusiv, din oficiu lipsește.

În contextul dat, instanța de apel a respins ca neîntemeiate și lipsite de suport probator criticile invocate de inculpatul Covaliov Ivan împotriva concluziilor primei instanțe, referitor la individualizarea pedepsei stabilite ultimului, ca fiind individualizată greșit, or din materialele cauzei, instanța de apel a stabilit contrariul celor invocate de apărare.

Cu referire la solicitarea inculpatului Covaliov Ivan privind aplicarea remediului compensator pentru condițiile de detenție inumane și degradante care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel nu a reținut-o spre examinare, deoarece la materialele cauzei penale nu au fost administrate careva materiale probatorii cu privire la condițiile de detenție invocate de către ultima.

În această ordine de idei, instanța de apel a stabilit că, la materialele cauzei penale nu a fost anexată plângerea inculpatului referitoare la condițiile de detenție, care trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate, totodată, la materialele cauzei penale nu a fost administrat nici un raport al Instituției Penitenciare nr. 13 - Chișinău, în care să fie reflectat răspunsul la pretențiile invocate de către inculpatul Covaliov Ivan, iar în lipsa acestor materiale, instanța de apel nu se poate expune asupra pretențiilor invocate în cererea de apel ce se referă la condițiile de detenție ce afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților

fundamentale.

6. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză, sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Enachi A. în numele inculpatului, care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din motiv că există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

În motivarea recursului indică aceleași motive pe care le-a invocat în apel.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul depune referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând inadmisibilitatea prezentului recurs, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Colegiul penal lecturând textul recursului declarat reține că, de către avocatul Enachi A. în numele inculpatului, nu se face referire la careva temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă solicită achitarea inculpatului, invocând faptul că, nu sunt probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului, ultimul nu a acționat cu intenție, fapta a fost săvârșită în stare de legitimă apărare, totodată menționează că instanțele de fond au calificat greșit acțiunile inculpatului. semnalând astfel temeiurile de casare ce se încadrează în pct. 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *„hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.”*

Verificând decizia adoptată în cauză și probatoriul administrat prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul o consideră ca neîntemeiată.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților orice probe noi și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Colegiul penal reține, că instanța de apel judecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, precum și a elementelor de fapt pe care se sprijină soluția dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia

menținere a sentinței prin care s-a constatat vinovăția inculpatului Covaliov I. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, acțiunile acestuia fiind corect calificate.

Totodată, instanțele de fond și-au argumentat soluția prin faptul că, din declarațiile părții vătămate Guja M., a martorilor și din probele materiale prezentate în cauză, se demonstrează comiterea de către inculpat a infracțiunii menționate, probe care sânt descrise amănunțit și apreciate în hotărârile judecătorești (f.d. 245-248, 194-213 v. I), din care considerent, instanța de recurs respinge critica recurentului, precum că nu sunt probe ce ar demonstra vina inculpatului.

Instanța de recurs relevă, că recurentul în recurs invocă argumente similare cu cele invocate în apel referitor la nevinovăția inculpatului și că fapta a fost săvârșită în stare de legitimă apărare, ce au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurenților, pe care Colegiul le însușește. Mai mult ca atât, valabil fiind pentru instanța de recurs considerentele statuate în jurisprudența CtEDO, și anume în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei* 21 ianuarie 1999, 30544/96, *Heile contra Finlandei* 19 decembrie 1997, 20772/92).

Astfel, instanțele de fond reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-au motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-au dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

De asemenea, Colegiul penal consideră, că referitor la alegațiile recurentului, precum că fapta a fost comisă în stare de legitimă apărare, instanța de apel s-a expus suficient și argumentat, deoarece au constituit linia principală de apărare în cadrul prezentului proces penal și cărora le-au fost acordate o atenție deosebită, precum rezultă din hotărârea adoptată în speță și anume, la (f.d. 247 v. I) instanța de apel întemeiat a indicat că, reieșind din declarațiile inculpatului, părții vătămate, precum și a martorului nu se deduce un atac real asupra inculpatului Covaliov Ivan, în condițiile în care ultimul în cadrul unui conflict verbal, l-a agresat fizic pe Guja Mihail și i-a aplicat acestuia multiple lovituri, cauzându-i leziuni corporale grave, fapt ce se confirmă prin probatoriul administrat. Astfel, aplicarea unor lovituri de către inculpat, fiind calificate drept grave și periculoase pentru viață, nu se pot încadra în limitele legitimei apărări. Mai mult ca atât, inculpatul a avut posibilitatea de a se eschiva de la pretinsele acțiuni violente ale victimei, însă nefiind constatate probe privind existența acestora.

Mai mult ca atât, în partea descriptivă a deciziei adoptate, la f.d. 247 verso v. I, instanța de apel s-a expus argumentat și asupra criticilor recurentului, precum că nu a fost prezentă intenția inculpatului de a cauza părții vătămate leziuni corporale, instanța de apel întemeiat apreciind critic argumentul dat, stabilind că potrivit

materialelor cauzei, inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, când a comis fapta, a prevăzut urmările ei prejudiciabile exprimate în vătămările corporale grave, având în vedere că a aplicat cu bună-știință lovituri victimei și într-o zonă vitală a corpului, a dorit în mod conștient survenirea acestora, în acest fel realizând latura subiectivă, sub forma intenției în privința cauzării vătămărilor corporale grave.

Cu referire la argumentele recurentului, precum că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea părții apărării, prin care s-a solicitat dispunerea efectuării expertizei repetate, instanța de recurs menționează că, la caz, prin cerere (f.d.236 v. I), avocatul Enachi A. în numele inculpatului a solicitat dispunerea efectuării expertizei judiciare medico-legale repetate, pe motiv că concluziile expertului sunt neclare și insuficiente. Astfel, instanța de recurs menționează că, solicitarea efectuării unei expertize este dreptul procesual al părților participante la proces. Dispunerea efectuării expertizei judiciare se face de către instanța de judecată, la cererea părților, dacă se constată că, cererea este întemeiată și poate contribui la stabilirea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală. Încheierea instanței de judecată privind numirea expertizei, trebuie să cuprindă întrebările puse în fața expertului și enumerarea circumstanțelor de fapt ce urmează a fi elucidate prin cunoștințele speciale în domeniul tehnicii, științei sau artei de către expert. Nu se exclud cazurile, când instanța de judecată poate respinge demersul privind efectuarea expertizei judiciare prin încheiere motivată.

Așadar, instanța de judecată trebuie să motiveze respingerea demersului, ținând cont de jurisprudența CȚEDO, care statuează că, refuzul de a dispune o expertiză nu este, în sine, inechitabil, el trebuie examinat în lumina procedurii în ansamblul său (*Affaire H. împotriva Franței*, 24.10.1989 pct. 61 și 70). Motivarea refuzului trebuie să fie rezonabilă.

În conformitate cu prevederile art. 148 Cod de procedură penală: (2) *"Dacă concluziile expertului sînt neclare, contradictorii, neîntemeiate, dacă există îndoieli în privința veridicității lor și dacă aceste deficiențe nu pot fi înlăturate prin audierea expertului sau dacă a fost încălcată ordinea procesuală de efectuare a expertizei judiciare, poate fi dispusă efectuarea unei expertize judiciare repetate de către un alt expert sau o altă comisie de experți. Expertul sau experții care au efectuat expertiza judiciară primară sau suplimentară pot asista la efectuarea expertizei judiciare repetate pentru a da explicații pe marginea concluziilor formulate în urma expertizei judiciare primare, însă nu pot participa la efectuarea investigațiilor și la întocmirea concluziilor."* La fel, alin. (3), al aceluiași articol prevede cazurile în care se dispune expertiza judiciară repetată:

a) *concluziile expertului sînt neclare, contradictorii, neîntemeiate sau există îndoieli în privința veridicității acestora;*

b) *ordonatorul expertizei judiciare sau instanța de judecată a constatat că expertul judiciar nu avea dreptul să o efectueze ori și-a depășit competența;*

c) *a fost încălcată ordinea procesuală de dispunere a expertizei judiciare;*

d) *s-au constatat încălcări ale metodelor sau procedurilor de efectuare a expertizei judiciare;*

e) *concluziile expertului nu au fost corelate cu datele de fapt puse la dispoziția lui;*

f) există contradicții esențiale între opiniile experților participanți la efectuarea unei expertize judiciare în comisie.

Astfel, la acest aspect, instanța de recurs reține că, prin încheierea instanței de apel din 09 noiembrie 2022 (f.d.238-239 v. I), a fost respins demersul avocatului Enachi A. în numele inculpatului, privind dispunerea efectuării expertizei repetate.

În acest sens, Colegiul penal atestă că, instanța de apel întemeiat a reținut și a motivat că, la caz nu se identifică circumstanțe ce ar constitui temei părevăzut de art. 148 Cod de procedură penală, pentru dispunerea expertizei judiciare medico-legale repetate. Mai mult ca atât, în instanța de fond a fost audiat expertul judiciar Gancioglo E., care a realizat raportul de expertiză, oferind răspuns la întrebările formulate de apărare și indicate în demers.

Astfel, Colegiul penal reține că, instanța de apel a apreciat probele conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, întemeiat a stabilit vinovăția inculpatului Covaliov Ivan, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, acțiunile acestuia fiind incidente elementelor infracțiunii menționate și în cele din urmă temeiurile pentru recurs stipulate la pct. 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea.

Finalmente, Colegiul penal apreciază ca legală și întemeiată hotărârea instanței de apel, ce a fost adoptată în corespundere cu prevederile art. 414-419 Cod de procedură penală, nefiind identificată de instanța de recurs vreo eroare judiciară, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârilor judecătorești atacate și din atare considerente, recursul ordinar declarat de către avocatul Enachi Alexandru în numele inculpatului, este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Enachi Alexandru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe **Covaliov Ivan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 13 iulie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecător

Eremciuc Ghenadie

Judecător

Daguța Sergiu